
Kyrkomötet Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2015:7

Avgiftsbefrielse för kyrkotillhöriga

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2015:24, där kyrkostyrelsen föreslås få i uppdrag att utforma riktlinjer för hur ett avgiftsfritt medlemskap i Svenska kyrkan ska införas för den som på grund av ekonomiska svårigheter inte kan klara avgiften.

Utskottet konstaterar att den som är medlem i Svenska kyrkan är enligt lag skyldig att betala kyrkoavgift, i den mån medlemmen har en kommunalt beskattningsbar inkomst. Utskottet ser dock frågan om hur Svenska kyrkan kan värna och hjälpa de ekonomiskt svagaste i samhället som angelägen. Då man som medlem i Svenska kyrkan inte kan undantas från avgiftsbetalning torde det endast vara församlingar och pastorat som har möjlighet att ta sådana initiativ. Utskottet föreslår med anledning av ovan nämnda att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:24.

Motionens förslag

Motion 2015:24 av Birgitta Söderfeldt m.fl., Avgiftsbefrielse för kyrkotillhöriga

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utforma riktlinjer för hur ett avgiftsfritt medlemskap i Svenska kyrkan ska införas för den som på grund av ekonomiska svårigheter inte kan klara avgiften.

Bakgrund

De grundläggande bestämmelserna om kyrkoavgiften finns i 7–8 §§ i lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan där det framgår att den som tillhör Svenska kyrkan ska betala kyrkoavgift och vem som beslutar om avgiften. Lagen (1998:1593) om trossamfund 16 § innehåller bestämmelser om den statliga uppbördshjälpen. I lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund 4 § framgår att kyrkoavgiften beräknas på medlemmarnas kommunalt beskattningsbara inkomster. 42 kap. 1–5 §§ i kyrkoordningen innehåller regler om kyrkoavgiften.

Kyrkomötets behandling av frågan om tak och golv 2002–2011

Kyrkoavgiften har behandlats vid flertalet kyrkomöten efter kyrkoordningens tillkomst. En utförlig redogörelse om hur kyrkomötet under åren 2002–2011 har behandlat denna fråga finns i Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2014:7 sidorna 1–4.

Kyrkomötets behandling 2014

2014 års kyrkomöte behandlade motion 2014:49 om införande av ett golv för kyrkoavgiften. I motionen föreslogs att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att utreda möjligheterna att införa ett golv för kyrkoavgiften. Utskottet konstaterade att lagstiftningen om kyrkoavgift påbjuder att den som tillhör Svenska kyrkan ska betala kyrkoavgift och att denna avgift ska, utifrån Skatteverkets regler, beräknas som en procentsats på medlemmens kommunalt beskattningsbara inkomst. Svenska kyrkan äger därmed inte uteslutande själv frågan om att göra undantag från uppbördsreglerna kring kyrkoavgiften, som exempelvis ett införande av ett golv för avgiften skulle innebära. Utskottet ville dock understryka vikten av frågan som väcks i motionen om hur Svenska kyrkan kan värna och hjälpa de ekonomiskt svagaste i samhället. I fall liknande det som tas upp i motionen sker det sannolikt bäst genom lokala initiativ inom pastoraten. Exempel på ett sådant initiativ skulle kunna vara att ekonomiska problem hos en enskild medlem under ett visst år, kan föranleda pastoratet att besluta om återbetalning av kyrkoavgiften till medlemmen för det året. Kyrkomötet avslog motionen i enlighet med förslaget i Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande EE 2014:7.

Utredning om Svenska kyrkans fastigheter och utjämningsystem

Den av kyrkostyrelsen tillsatta Utjämningsutredningen lämnade i maj 2015 sitt betänkande *2015:1 Gemensam ansvar – en utredning om fastigheter, kyrkor och utjämningsystem* till kyrkostyrelsen. I betänkandet lägger utredningen fram förslag som syftar till att effektivisera förvaltningen av kyrkor och andra fastigheter samt att säkerställa ett långsiktigt hållbart och brett accepterat utjämningsystem. Bland annat föreslår utredningen att det inom ramen för kostnadsutjämnningen införs ett diakonibidrag, som tillfaller de församlingar och pastorat som är belägna i områden där hushållens ekonomi är relativt svag.

Kyrkostyrelsen har sänt ut utredningen på remiss till enheterna inom Svenska kyrkan, remisstiden pågår fram till 1 december 2015.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:24.

Utskottet noterar att den som är medlem i Svenska kyrkan är enligt lag skyldig att betala kyrkoavgift, i den mån medlemmen har en kommunalt beskattningsbar inkomst. Då kyrkoavgiften, på motsvarande sätt som en skatt, tas ut efter en procentsats i förhållande till inkomsten innebär detta att var och en får bidra till Svenska kyrkans verksamhet efter ekonomisk bärkraft. Utskottet ser dock frågan om hur Svenska kyrkan kan värna och hjälpa de ekonomiskt svagaste i samhället som angelägen. Då man som medlem i Svenska kyrkan inte kan undantas från avgiftsbetalning torde det endast vara församlingar och pastorat som har möjlighet att ta sådana initiativ. Exempelvis genom att församlingen beslutar om att i ett enskilt fall återbetala kyrkoavgiften till berörd medlem. Mot bakgrund av vad som här anförts föreslår utskottet avslag på motionen.

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Jan G Nilsson, ordförande

Jan Östlund, sekreterare

Beslutande: Jan G Nilsson, ordförande, Tommy Eriksson, Mats Ludvigsson, Gun Eriksson, Magnus Nilsson, Birgitta Söderfeldt, Peter Bernövall, Ragnhild Bertius, Anders Brunnstedt, Samuel Lilja, Peter Nordgren, Carina Håkansson, Åke Löfstrand, Helena Klahr Fast och Heléne Lundström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Marie Johansson, Titti Ådén, Sven Erik Bodén, Leif Grip, Helena Tengstrand, John-Erik Sturesson, Kerstin Andersson-Carlsson, Margareta Andersson, Jan-Åke Isaksson, Arnold Boström, Jan Björkman och Johan Blix.

Biskop Hans Stiglund har deltagit i utskottets överläggningar.